

Zhodnocení činnosti Městské knihovny v Ústí nad Orlicí za rok 2015

Počet obyvatel města Ústí nad Orlicí je **14 322**.

Knihovna v roce 2015:

2 046 registrovaných čtenářů

88 360 návštěvníků

129 107 výpůjček

Počet registrovaných čtenářů i návštěvníků se proti roku 2014 snížil, došlo i k snížení počtu výpůjček, ale zvýšilo se využívání elektronických on-line služeb, protože se čtenáři naučili prodlužovat si výpůjčky on-line přes své konto a tak knihovnu nenavštíví fyzicky, ale své výpůjčky si prodlužují sami přes náš web elektronicky.

V roce 2015 získala Městská knihovna 8 grantů – grant Ministerstva kultury VISK3 ve výši 95 000 Kč na rozšíření systému REKS pro středisko Lanškroun, grant Ministerstva kultury ČR ve výši 6 000 Kč na nákup zvukových knih pro Zvukovou knihovnu pro nevidomé a slabozraké, grant MK ČR VISK 9 na rozšíření funkcionalit systému Koha ve výši 14 000 Kč, grant Česká knihovna ve výši 12 300 Kč na nákup původní české literatury, grant NK ČR na bezplatné využívání plnotextové databáze Anopress, grant MěÚ ve výši 3 000 Kč na akci pro děti "Noc s Andersenem", grant MěÚ ve výši 4 000 Kč na lektorné přednášek 5.ročníku Akademie volného času a grant Města na vzdělávací přednášky ve výši 6 000 Kč.

Městská knihovna je pověřenou knihovnou pro okres Ústí nad Orlicí na základě smlouvy O přenesení výkonu regionálních funkcí dle zákona 257/2001 mezi Krajskou knihovnou Pardubice a MěK Ústí nad Orlicí ze dne 20. 12. 2006 a získala v roce 2015 z rozpočtu kraje na výkon této funkce částku 1 835 000 Kč. MěK Ústí nad Orlicí je zodpovědná za výkon regionálních funkcí v okrese, metodicky řídí 9 MěK okresu a 110 obecních knihoven okresu, je zodpovědná za finanční čerpání a vyúčtování přidělené částky na regionální funkce. Z pověření regionální funkce ředitelka knihovny pravidelně elektronicky nebo ústně předává ředitelům MěK okresu zprávy z celostátních porad, v MěK se konaly v roce 2015 4 metodické porady pro ředitele MěK okresu.

Automatizace knihovny

Městská knihovna je v současné době vybavena 30 počítači propojenými do sítě Windows NT a všechna pracoviště jsou připojena na internet přes kabelovou televizi. V hudebním oddělení je zároveň vzdělávací studovna s 6 počítači pro pravidelné cykly vzdělávání dobrovolných knihovníků a seniorů v základech počítačové gramotnosti. V roce 2015 se ve vzdělávací studovně uskutečnilo 46 hodinových kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost.

Výpůjční agenda ve všech odděleních je plně automatizována, čtenáři si vyhledávají sami informace v on-line katalozích – k dispozici mají 3 čtenářské počítače v oddělení dospělých, 2 čtenářské počítače v dětském oddělení, a 6 počítačů ve vzdělávací studovně v hudebním oddělení, která slouží zároveň jako zvuková knihovna pro zrakově postižené spoluobčany a zároveň jako bibliograficko-informační pracoviště. V knihovně je umožněn uživatelům přístup do placené plnotextové databáze TamTam fy Anopress a mohou využívat neplacenou databázi právnických informací Zákony pro lidi. Služby knihovny propagujeme i na sociální síti Facebook. V prostorách půjčovny je k dispozici Wi-Fi připojení k internetu. Od ledna 2015 nabízíme možnost půjčování čteček a e-knih. Začali jsme také půjčovat absenčně gramofon a retro gramofonové desky na hudebním oddělení.

Od května 2015 přešla MěK Ústí nad Orlicí jako druhá knihovna v republice na nový open source integrovaný knihovní systém Koha, který nahradil systém Clavius a převedli jsme všechna data do tohoto systému. Dále systém analyzujeme a rozšiřujeme jeho funkcionality.

Celý fond knihovny je vystaven v katalogu VuFind na adrese: www.knihovna-uo.cz. Na webu vystavujeme mimo jiné: katalog regionálních osobností, informace pro a o knihovnách regionu, informace o neziskových organizacích regionu, informace o zařízeních pro rodinu, děti a mládež, informace pro zdravotně postižené občany a informace o pomáhajících institucích regionu.

Provozní doba

Provozní doba knihovny zůstala v roce 2015 47 hodin týdně.

Oddělení pro dospělé:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí – Pátek	9:00 – 18:00
Sobota	9:00 – 11:00

Dětské oddělení:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí - Pátek	12:30 – 17:30

Hudební oddělení:

- bibliograficko-informační služba, vzdělávací studovna, zvuková knihovna, půjčovna gramofonu a gramodesek
- otevřeno po telefonické dohodě

Poplatek za registraci se v roce 2015 nezměnil:

- Dospělí čtenáři: **150 Kč**
- Děti, studenti, důchodci: **110 Kč**

V rámci kulturně-výchovné činnosti **pořádala MĚK tyto akce:**

- knihovnické lekce pro všechny třídy základních, mateřských škol a zvláštní školu (40 hodinových lekcí za rok)
- knihovnicko-informační lekce pro studenty všech středních škol – 11 lekcí
- Pasování druháků na čtenáře
- o prázdninách jsme pro děti připravili 10 veřejných čtení na dětském oddělení
- zapojili jsme se do celostátní akce Den dětské knihy
- pořádali jsme další akce pro děti: „Knihomolí závody“, „Novoroční pohádka“, „Za pohádkou do světa“, „Loutkování v knihovně“, „Příběh pavoučka Alfonse“, „Lékárnická pohádka“, „Pohádka z Hejkalova“, „Kocour z Trnkovy zahrádky“, „Pohádka o medvědí rodince“, „O slepičce kropenaté“, „Vánoční pohádky“
- v rámci Března – měsíce čtenářů jsme se zapojili do celostátní akce dětských knihoven "Noc s Andersenem" – v knihovně přespalo 20 dětí a 2 dospělí a „Večera s Andersenem pro mladší děti“ - zúčastnilo se 13 dětí
- v knihovně se uskutečnilo 46 kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost (základní obsluha počítače, práce se složkami, ikonami, myší a klávesnicí, internet a jeho využití, pracujeme s e-mailem, facebook, blog, nakupování na internetu, Powerpoint, Google, zpracování digitální fotografie atd.)
- v Týdnu knihoven jsme uspořádali Literárně dramatický maratón s panem Františkem Stárkem s promítáním jeho filmu Obuškem a kamerou a besedu se spisovatelem M. C. Putnou „Kruté iluze o křesťanském Rusku“
- v MĚK se konal 5. ročník Akademie volného času – uspořádali jsme 8 večerních přednášek regionálních autorů pro veřejnost (přednášející Prof. F. Musil, doc. Macková, Mgr. Z. Hübner, Pavel Mertelík)

- uspořádali jsme 9 výstav ve foyer knihovny: Zapomenuté Oustí II., Filip Solík: Obscure a příběhy, Petr Kotyk: Stoly spisovatelů, Velikonoční pohledy 1920-1990, výstava P.A.J.Z.L., výstava komiksů, výstava V. Stádníka: Fotografie z let 1978-2015, výstava Veselá mysl prodlužuje život a výstava fotografií Eduarda Kaplana
- další akce pro veřejnost:
  - přednáška Mgr. Václava Vacka: Šťastně až do konce? v Týdnu manželství
  - přednáška PhDr. Jiřiny Šiklové: „Exil a paralelní kultura“
  - cestopisná přednáška manželů Vackových o Japonsku
  - setkání s O. Kobzou: „Piana, šachy a básně“
  - autorské čtení Jiřího Padevěta z jeho knihy „Krvavé finále“
  - cestopisná přednáška J. Plotkové: „Plavba na pirátské lodi La Grace“
  - beseda o předsudcích
  - Den otevřených dveří s prohlídkou věže knihovny a altánu s výstavou fotografií P.A.J.Z.L.
  - čtení vánočních povídek „Vánoční punčování“ a „Posezení s jarními povídkami“
  - autorské čtení L. Koskové: Ondráškova abeceda
  - vzdělávací akce: Půjčování e-knih, Školení e-banking, Myšlenkové mapy – jak zvládnout maturitu, Tipy pro váš počítač, Vánoční prezentace a přání I. a II., Příměstský tábor pro seniory, Průzkumná cesta do do starých časů – GPS pro seniory, Deskové hry pro seniory

Z další činnosti knihovny:

- zpracováváme a zodpovídáme za správnost celookresní statistiky okresu Ústí nad Orlicí – písemné a automatizované zpracování dat a komentářů pro NIPOS – statistické výkazy 10 městských a 110 obecních knihoven.
- MěK je pověřena Národní knihovnou Praha budovat a uchovávat fond regionální literatury (meziknihovní výpůjční služba, archivace regionálních publikací, městských zpravodajů okresu)
- MěK je zapojena do celostátního projektu organizovaného NK ČR o výkonnosti knihoven – „Benchmarking v knihovnách“
- pracovníci MěK si stále zvyšují svou odbornou kvalifikaci – 4 pracovníci se zúčastnili školení RDA v MěK České Třebové a KK Pardubice, školení RDA a autority v SVK HK – 2 pracovníci,

školení Koha, školení Koha Hackathon v MZK Brno, správce sítě prezentoval systém Koha v NTK Praha a na konferenci Elektronické služby v knihovnách v KK Zlín, 1 pracovnice se zúčastnila semináře IVU v KK Zlín, semináře Chceme dětem číst 7 aneb... v KJM v Brně, semináře Ve zdravém těle zdravý duch v MěK Vsetín, semináře Centrální portál knihoven v KK Pardubice, semináře Současná literatura pro děti a mládež

- využíváme službu STK Praha: VPK – elektronické zasílání dokumentů a kopií v rámci MVS, jsme zapojeni do elektronického katalogu MVS a souborného katalogu Caslin NK ČR – protokolem OAI zasíláme elektronické záznamy zpracovaných knih a titulů časopisů do Souborného katalogu NK ČR, využíváme stahování autorit z NK ČR– za rok 2015 bylo harmonizováno pomocí protokolu Z39.50 2 313 autoritních záznamů s databází NK ČR a zaslány 4 autoritní záznamy do NK ČR. Jsme zapojeni do rešeršní elektronické služby Ptejte se knihovny - v roce 2015 bylo zodpovězeno 5 odborných dotazů a zpracovány 4 rešerše. Zasíláme zpracované besedy do celostátní Databanky vzdělávacích knihovnických programů MZK Brno.
- V MěK Ústí nad Orlicí byly v roce 2015 na exkurzi MěK Moravská Třebová, MěK Semily, MěK Polička, MěK Náchod, MěK Svitavy, Knihovna Města Olomouc, MěK Chrudim – seznámení se systémem Koha
- využíváme elektronického nákupu knih – výhodný rabat
- ředitelka MěK se zúčastnila semináře Budoucnost knihovnictví v ČR z pohledu důchodového systému, semináře Občanský zákoník a sociální dialog, semináře „Nabídky a služby knihoven v digitálním věku“ v Goethe institutu, semináře Wikiseminář pro knihovny, celostátní konference Regionální funkce knihovně v Pardubicích, semináře PR v knihovnách v KK Pardubice a konference Knihovny současnosti v Olomouci. Zúčastnila se 4 porad ředitelů pověřených knihoven pořádaných Krajskou knihovnou v Pardubicích.
- MěK je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků – ředitelka pracuje v regionálním výboru této organizace, v dozorčí komisi VV SKIP a je členkou sekce veřejných knihoven SKIP ČR, členkou MAS Orlicko
- MěK je členem sdružení dětských knihoven Klubko – 2 porady
- MěK je zapojena do odborných diskusních konferencí Knihovna, Region, Andersen a Katalogizace, pravidelně zasíláme články do Informačního listu
- průběžně doplňujeme databázi regionálních osobností www.osobnostiregionu.cz
- Na požádání nabízíme donáškovou službu starým spoluobčanům, spolupracujeme s Klubem seniorů a Mateřským centrem Medvídek
- Ekonomka knihovny se zúčastnila 7 školení fy VEMA.

Situace na pobočce v Kerharticích

Provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice Hana Dianová. Knihovna je otevřena každý čtvrtek od 14:00 do 18:00 hod. MěK hradí provoz pobočky, nákup knih, zpracování a mzdu knihovnice.

Situace na pobočce v Knapovci

Knihovna v Knapovci je umístěna v prostorách místní školy, provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice paní Pavlína Kosturková. Knihovna je otevřena každou sobotu od 13:00 do 16:00 hod. Provoz funguje bezproblémově.

Penzion

Městská knihovna pokračuje v půjčování knih ze svého fondu formou vytváření půlročních souborů, které jsou zapůjčovány penzionu, kde je dobrovolný knihovník půjčuje čtenářům, pro které je ze zdravotních důvodů obtížné navštěvovat knihovnu.

Situace ve střediskovém systému knihoven

Městská knihovna pracuje současně jako knihovna středisková, která sdružuje na základě každoročně obnovovaných dohod o odborné pomoci mezi MěK a obcemi prostředky na nákup, rozvoz a zpracování knih pro 19 obecních knihoven obvodu. V roce 2015 bylo sdruženo 119 992 Kč od obcí obvodu Ústí nad Orlicí. O obecní knihovny se staráme metodicky – během roku jsme uskutečnili v každé obecní knihovně 2 návštěvy s rozvozem knih. V roce 2015 byla provedena 1 revize v obecní knihovně Dolní Dobrouč. Kmenový fond všech obecních knihoven obvodu Ústí je už uložen do automatizovaného systému REKS. Všechny obecní knihovny mají svůj web.

V MěK Ústí se uskutečnila 1 porada pro dobrovolné knihovníky obvodu Ústí a 1 vzdělávací akce pro dobrovolné knihovníky: „Řazení fondu a systém REKS“.

V roce 2015 se uskutečnilo v MěK 10 porad pro pracovníky MěK, 4 kontroly PO a BOZ.

V roce 2015 proběhl v knihovně audit města a kontrola VZP.

MěK se zapojila do celostátní sbírky Světlo pro světlušku.

V roce 2015 byla zrekonstruována a zmodernizována kuchyňka pro pracovníky, byla vyměněna podlahová krytina na hudebním oddělení a oddělení katalogizace bylo vybaveno novým nábytkem. Zakoupili jsme a obměnili 5 počítačů.

V Ústí nad Orlicí 10. 1. 2016

PhDr. Jana Kalousková
ředitelka MěK